

# 1 SERİ NO'LU 5746 SAYILI ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ

|              |                                                                               |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Belge türü   | Tebliğ                                                                        |
| Kanun        | ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN |
| Tebliğ grubu | 5746 SAYILI KANUN GENEL TEBLİĞLERİ                                            |
| Sayı         | 26959                                                                         |
| Tarih        | 06.08.2008                                                                    |
| Sıra no      | 1                                                                             |

## 1. Giriş

Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personelinin çalışmaları kapsamında elde ettikleri ücretleriyle ilgili olarak 28/02/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda(1) belirtilen gelir vergisi stopajı tevkii uygulamasına ilişkin açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

## 2. Yasal Düzenleme

1/4/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren, 28/02/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 ncu maddesinin ikinci fıkrası ile 4 üncü maddesi aşağıdaki gibidir:

"(2) Gelir vergisi stopajı tevkii: Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personelinin; bu çalışmaları kapsamında elde ettikleri ücretlerinin doktora olanlar için yüzde doksan, diğerleri için yüzde seksen gelir vergisinden müstesnadır."

"MADDE 4 - (1) Bu Kanun kapsamındaki destek ve tevkii unsurlarından yararlananların bu Kanunda öngörülen artları tahakkuklarına ilişkin tespitler en geç iki yıl süreler itibarıyla yapılacaktır."

(2) Bu Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen gelir vergisi stopajı ve sigorta primi veren hissesine ilişkin tevkilerden yararlanacak olan destek personelinin tam zamanlı olduğu sayı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli

sayısının yüzde onunu geçemez.

(3) Asgari Ar-Ge personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibarıyla ortalaması esas alınır.

(4) Bu Kanunda öngörülen artların ihlali veya tevkik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyaı doğumu sayılır. Sağlanan vergi dışındaki destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

(5) Bu Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve tevkiklerden yararlananlar; 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Tevki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun aynı mahiyetteki hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

(6) Bu Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, TÜBİTAK'ın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından birlikte çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

Destek ve tevkiklere yönelik uygulama ve denetim uygulama usul ve esasları 31/07/2008 tarihli ve 26953 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

### **3.Gelir Vergisi Stopajı Teviki Uygulaması**

#### **3.1. Uygulama Esasları**

5746 sayılı Kanun uyarınca Ar-Ge Merkezi belgesi alabilmek için Ar-Ge merkezlerinde en az 50 (elli) tam zaman e de er Ar-Ge personeli istihdam edilmesi zorunludur. Bu nedenle, gelir vergisi stopajı tevikinden yararlanmak için Ar-Ge merkezlerinde en az 50 tam zaman e de er Ar-Ge personeli istihdam edilmesi gerekmektedir.

Ar-Ge merkezleri dışında, teknoloji merkezi işletmelerinde Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogiri im sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde gelir vergisi stopajı tevikinden yararlanmak için personel sınırlaması bulunmamaktadır.

Gelir vergisi stopajı tevikin hesaplanması kapsama giren personelin fiilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ayrdı kları zamanın, toplam çalış ma zamanına oranı esas alınacaktır. Kanun kapsamında faaliyette bulunan personelin, ay içindeki çalış maları nın tamamının Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olması halinde hak kazanılmı ş haft tatili ve yıllık ücretli izin süreleri de 50 (elli) tam zaman e de erin hesabında bu kapsamda de erlendirilerek gelir vergisi stopajı teviki uygulamasında dikkate alınacaktır. Ancak, bir günde 8, haftada 45 saatin üzerindeki çalış ma süreleri ile ek çalış ma süreleri 50 (elli) tam zaman e de erin hesabında dikkate alınmaz.

Kı smî çalış ma halinde ise, personelin Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ayrdı ş zamanın toplam çalış ma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları Ar-Ge ve yenilik harcaması olarak dikkate alınacaktır. Kı smî çalış an personelin hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri dikkate alınmaz.

Teşvik uygulamasında istisna, Ar-Ge ve destek personelinin Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında fazla mesai dahil çalıştığı süreyle ilgili ücret matrahına uygulanacaktır. Ücret matrahına söz konusu istisnadan uygulanması sonucu vergiye tabi ücret ile bu ücret üzerinden yapılacak stopaj tutarı muhtasar beyannameye yansıtılacaktır.

Gelir vergisi stopajına ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman ederi sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısı'nin yüzde onunu geçemez. Hesaplamalarda çakan kesirler tamamlandırılır. Destek personelinin tam zaman ederi sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısı'nin yüzde onunu geçmesi halinde brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlanılarak hangi personelin faydalanacağı belirlenir. Yararlanacaklar kapsamında olanların ücretleri eğer itiraz edenlerce belirlenmesi yapılmaz.

Örnek 1: (X) Anonim Şirketine ait Ar-Ge merkezinde 70 tam zaman ederi Ar-Ge personeli ve 6 tam zaman ederi destek personeli çalışmakta olup, Ar-Ge personelinin 9'u doktora'dır. Doktoralı personel Bay (A)'ya, Ar-Ge faaliyeti kapsamındaki çalışmasıyla ilgili 2.000 YTL brüt ücret ödenmektedir.

(X) A.'nin bu kapsamda yapacağı ücret ödemelerinden Ar-Ge kapsamında çalıştırılan doktoralı ve bekar personel Bay (A)'ya ait istisna uygulaması aşağıdaki gibi olacaktır.

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| -Brüt Ücret Tutarı                                                                                   | 2.000 YTL |
| -Vergiye Tabi Ücret Matrahı<br><br>[2.000-(2.000x % 15=)]<br><br>(SSK. Primi %14 + Sig. Primi %1=15) | 1.700 YTL |
| -İstisna Edilen Vergi Matrahı Tutarı<br><br>(1.700YTL x 0.90 = )                                     | 1.530 YTL |
| -İstisna Dışı Ücret Matrahı<br><br>(1.700 - 1.530 =)                                                 | 170 YTL   |
| -Hesaplanan Vergi Tutarı<br><br>(170 YTLx%15=)                                                       | 25,5 YTL  |
| -Hesaplanan Asgari Geçim İndirimi<br><br>(265 seri no.lu Tebliğe göre hesaplanan tutar)              | 45,63 YTL |
| -Vergi dairesine ödenecek tutar<br><br>(25,5-45,63=)                                                 | -         |

Böylece Ar-Ge merkezinde çalışan Bay (A)'nın ücret gelirinden (1.530 YTLx %15=) 229,5 YTL tutarında vergi istisnaya tabi olacak, istisna dâhilinde kalan ücret matrahından hesaplanan 25,5 YTL tutarındaki gelir vergisi ise asgari geçim indirimi uygulaması nedeniyle vergi dairesine ödenmeyecektir.

Söz konusu hesaplama, Ar-Ge kapsamında çalışan doktoralı ve diğer personelin her biri için yapılarak, Ek:1 ve Ek:2'de yer alan "İstihdam Edilen Ücretlilere İlişkin Bilgiler" ile "Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri Kapsamında Ücret Ödemeleri İstisnasına İlişkin Bildirim" doldurulacak ve muhtasar beyanname ekinde verilecektir.

Örnek 2: Bir yıldan beri yürütülmekte olan iki adet Ar-Ge projesinden birisinin (M) Kamu kurumu tarafından desteklenmesine karar verilmiş ve destek karar yazısı 01/07/2008 tarihi itibarıyla düzenlenmiştir. Bu projede çalışan araştırmacı ve bekar Bayan (B)'nin aldığı olduğu 3.000 YTL'lik brüt ücrete ilişkin istisna uygulaması aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

|                    |           |
|--------------------|-----------|
| -Brüt Ücret Tutarı | 3.000 YTL |
|--------------------|-----------|

|                                                                                                                       |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| -Ücret Matrah?<br><br>[3.000-(3.000x %15=)]<br><br>( SSK.Primi ??çi Pay? %14 + ??sizlik Sig. Primi ??çi pay? %1=%15 ) | 2.550 YTL |
| -?stisna Edilen Tutar<br><br>(2.550YTL x 0.80 = )                                                                     | 2.040 YTL |
| -?stisna D??? Ücret Matrah?<br><br>(2.550 - 2.040 =)                                                                  | 510 YTL   |
| -Hesaplanan Vergi Tutar?<br><br>(510 YTL x %15=)                                                                      | 76,5 YTL  |
| -Hesaplanan Asgari Geçim ?ndirimi<br><br>(265 seri no.lu Tebli?e göre hesaplanan tutar)                               | 45,63 YTL |
| -Vergi dairesine ödenecek tutar<br><br>(76,5-45,63=)                                                                  | 30,87 YTL |

Böylece Kamu kurumu taraf?ndan desteklen Ar-Ge projesinde çal??an Bayan (B)'nin 01/07/2008 tarihinden itibaren ücret gelirinden dolayı (2.040 YTLx %15=) 306 YTL tutar?nda vergi istisnaya tabi olacak, istisna d???nda kalan ücret matrah?ndan hesaplanan 76,5 YTL tutar?ndaki gelir vergisinden ise 45,63 YTL tutar?ndaki asgari geçim indiriminin mahsubu sonucu kalan 30,87 YTL muhtasar beyannameye dahil edilerek vergi dairesine ödenecektir.

### 3.2.Uygulaman?n Ba?lang?c?

Gelir vergisi stopaj? te?viki uygulamas? 01/04/2008 tarihinden itibaren yürürlü?e girmi?tir. Te?vik uygulamas?ndan bu Kanun uyarınca yay?mlanan " Ara?tırma ve Geli?tirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine ?li?kin Uygulama ve Denetim Yönetmeli?i "nde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde yararlan?lacaktır.

Bu nedenle an?lan yönetmelikte yeralan hükümler çerçevesinde;

-Ar-Ge merkezlerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendi?,

-Rekabet öncesi i?birli?i projelerinde, proje sözleşmesinin yürürlü?e girdi?,

-Teknoloji merkezi i?letmelerinde, Ar-Ge ve yenilik projesinin onayland??,

-Teknogiri?im sermaye desteklerinde, kamu idaresi taraf?ndan i? plan?n?n onayland???,

-Kamu kurum ve kurulu?lar? ile kanunla kurulan vak?flar taraf?ndan veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB?TAK taraf?ndan yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, destek karar yaz?s?n?n düzenlendi?i veya proje sözleşmesinin yürürlü?e girdi?i,

tarihten itibaren gelir vergisi stopaj? te?vikinden yararlan?labilecektir.

Öte yandan, 5746 say?l? Kanunun yürürlü?e girdi?i tarihten önce ba?lan?lm?? olan Ar-Ge ve yenilik projelerinde;

-Kamu kurum ve kurulu?lar? ile kanunla kurulan vak?flar taraf?ndan veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB?TAK taraf?ndan yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerine ili?kin destek karar yaz?s? veya proje sözleşmesinin 01/04/2008 tarihinden önce yürürlü?e girmesi halinde 01/04/2008,

-Ar-Ge merkezlerinde yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendi?i,

tarih itibar?yla gelir vergisi stopaj? te?viki hükümlerinden yararlan?lacakt?r.

#### **4. Te?vik Uygulamas? D???nda Kalan Ödemeler ve Te?viki Sona Erdiren Haller**

##### **4.1. Te?vik Uygulamas? D???nda Kalan Ödemeler**

5746 say?l? Kanunda belirtilen gelir vergisi stopaj? te?vikinden kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi i?letmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kurulu?lar? ile kanunla kurulan vak?flar taraf?ndan veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜB?TAK taraf?ndan yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogiri?im sermaye desteklerinden yararlanan i?letmelerde ve rekabet öncesi i?birli?i projelerinde çal??an Ar-Ge ve destek personelinin yararlanaca?? belirtilmi? olup, a?a??da belirtilen ödemeler nedeniyle gelir vergisi stopaj? te?viki uygulamas?ndan yararlan?lamayacaktır.

-Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsam? d???ndaki çal??malara ait ücret ödemeleri,

-Ar-Ge ve yenilik projelerinde görev alan ve/veya i?letmelerde çal??an kamu personeline yap?lan ücret ödemeleri,

-Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsam?nda ay içinde k?smî zamanl? olarak çal??an personelin hak kazan?lm?? hafta tatili, y?ll?k ücretli izin ve mazeret izni gibi sürelerle isabet eden ücret ödemeleri.

##### **4.2. Te?vik Uygulamas?n?n Sona Erdi?i Haller**

A?a??da belirtilen hallerde gelir vergisi stopaj? te?viki uygulanmaz:

-5746 say?l? Kanuna göre Ar-Ge merkezi olabilme niteli?i, geçici verilendirme dönemini içeren üçer ayl?k dönemlerde en az 50 (elli) tam zaman e?de?er personel istihdam ?art?na ba?lanm??tır. Kanunda belirtilen say?da personel istihdam ?art?n?n ihlal edildi?i geçici vergilendirme dönemi itibar?yla,

-Ar-Ge ve yenilik projelerinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti bitmiş sayılacağından bu tarihten itibaren,

-KOSGEB teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti de son bulacağından bu tarihten itibaren,

-Rekabet öncesi işbirliği projesinde yer alan işletmeler, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde bu tarihten itibaren, proje sözleşmesinin iptal edilmesi halinde ise denetimin başlama tarihi itibarıyla,

gelir vergisi stopajı tevkifinden yararlanamayacaktır.

## 5. Diğer Hususlar

Tamamlanmamış bir Ar-Ge ve yenilik projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge ve yenilik projesini devralan işletme, Tebliğin 3 üncü bölümünde belirtilen esaslar çerçevesinde gelir vergisi stopajı tevkifinden yararlanır.

5746 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopajı tevkifinden yararlanan personel için işverenler 5084 sayılı Kanun hükümlerinden ayrı vergilendirme dönemi içinde ayrıca yararlanamazlar. Ancak Ar-Ge ve destek personeli durumunda kalan personel ile tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu aşan destek personeli için gerekli artışların taahhüsünde, 5084 sayılı Kanunda öngörülen destek ve tevkif unsurlarından yararlanılabılır.

5746 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile bu Tebliğin yayımlandığı tarih arasında, Kanun ve buna ilişkin yayımlanan yönetmelik hükümlerinde belirtilen artışlar yerine getirmiş olup da Tebliğin yayımlandığı tarihe kadar gelir vergisi stopajı tevkifinden yararlanmamış olanların talepte bulunmaları halinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltme hükümlerine göre gerekli düzeltme işlemleri yapılır.

Kanun kapsamında gelir vergisi stopajı tevkifinden yararlananların, tevkiften yararlanma artışlarına haiz olmadıkları halde haksız yere yararlandıkları tespiti halinde, haksız yere yararlanılan tevkif tutarları 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacakların Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde gerekli müeyyideler uygulanarak tahsil edilir.

Tebliğ olunur.

**EK:1 İstihdam Edilen Ücretlilere İlişkin Bilgiler**

**EK:2 Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri Kapsamında Ücret Ödemeleri İstisnasına İlişkin Bildirim**

---

**[1]** 12/03/2008 tarihli ve 26814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026